

Vriendenkring

*Maandblad van de Nederlandse Quakers.
96^e Jaargang, nr. 6 juni 2025*

*De mensen die bij elkaar waren
op zondagmorgen 18 mei in de
Bosbeek in Bennekom voor de
Algemene Vergadering van de
Nederlandse Quakers*

Beelden van de AV (Algemene Vergadering) van de Quakers

samen genieten van het heerlijke eten en van elkaars verhalen

Op het terras in de zon zingen we Quaker liederen uit de speciale bundel voor deze AV

De Vriendenkring

ISSN: 0167 – 3807

Maandblad van het Religieus Genootschap der Vrienden (Quakers)

Abonnementsprijs: Nederl.: **€30,00 per jaar**

Dit moet binnenkort verhoogd worden, in verband met sterk verhoogde portokosten. Wil je vast meer overmaken? Doe dit dan op onderstaande bankrekening.

Internationaal: Europa en Wereldwijd: €75,00 per jaar.

Email abonnement. (PDF) €5,00 per jaar

Nieuwe abonnee? Welkom! Kijk even op onze website om je op te geven: www.quakers.nu/vriendenkring. Je kunt op de website direct alle benodigde informatie invullen.

Het gebeurt helaas weleens dat abonnees vergeten te betalen.

Maak daarom van de betaling van het abonnement een periodieke overmaking.

Bankrekening: **NL 65 TRIO 0212 3772 64**

t.n.v. Quakers met vermelding van 'Abonnement De Vriendenkring'.

Voor buitenland: (BIC) TRIONL2U.

Eindredactie: Sytse Tjallingii, Van Nispensingel 5, 8016 LM, Zwolle.

Email: vriendenkringredactie@gmail.com,

Redactie: Hylkia Nieuwerth en Els Ramaker

Correctie: Hylkia, Els en Frieda Oudakker.

Kopij voor De Vriendenkring is heel erg welkom voor de 15e van iedere maand! (Tenzij anders afgesproken).

Voor abonnees met gezichts- of leesproblemen was er een gesproken versie van De Vriendenkring. Als je hier behoefte aan hebt neem dan contact op met de redactie.

De Vriendenkring staat in kleur op de website, waar je nog een schat aan aanvullende en actuele informatie over de Quakers vindt. Bezoek daarom geregeld de Quaker website: www.dequakers.nl

De Nederlandse Quakers hebben, naast de website quakers.nu (waarop de Vriendenkring te vinden is), ook een Facebookpagina “Quakers Nederlandse Jaarvergadering” voor berichten en een besloten Facebookgroep “Nederlandse Jaarvergadering” voor onderling gesprek, ook met Vriendenkring- abonnees. Lid word je met de betreffende knop op facebook.com/groups/820840817925912

Inhoud

Beelden van de AV (Algemene Vergadering) van de Quakers.....	2
Betrokkenheid en loslaten in de Algemene Vergadering	5
In memoriam Dineke Lucas	6
Bloemen van de Biobloemist	8
Zendbrief	9
De rijke jongeman (Marcus 10).....	12
Gedachten als vogels in een boom	13
Innerlijk Licht, op weg naar de AV.....	14
Algemene Vergadering.....	16
Elder zijn en muziek.....	18
Ouderen en Jongeren op de Algemene Jaarvergadering.....	20
Als ‘concern’ een argument wordt.....	22
Heb alle mensen lief, handel dan daarnaar	25
Tent of Nations.....	27
AFSC: vasten voor Gaza	28
Zaden van veerkracht in Gaza	31
Update Gaza, 23 mei	33
PCTC steunt de lokale initiatieven.....	34
Reactie op politie-inval.....	36
Online dienst om te bidden.....	37
Over dak en thuislozen.....	38
“Hallo, ik ben je nieuwe buurman”	39
Vrienden in het hele land	41
Waar zijn Quakerbijeenkomsten?.....	42
Natuurbeleving.....	43
Quaker Hulpwerk in Gaza.....	44

Schilderij van Irene Peters, te koop op de verkooptafel

Betrokkenheid en loslaten in de Algemene Vergadering

Redactioneel

Het weekend van 16,17 en 18 mei 2025 in het Nivonhuis in de bossen tussen Bennekom en Renkum bracht zo'n vijftig Quakers bij elkaar. Het was een zeer afwisselend programma. Met frustraties voor mij en anderen in het zaken gedeelte over de verkoop van de huizen van de Quakers in Nederland in Den Haag en Amsterdam. In deze Vriendenkring kun je er over lezen van verschillende deelnemers. Ik moest denken aan de rijke jongeman uit Markus 10. (zie blz. 8 van deze Vriendenkring). Velen van ons vroegen ons af of we niet veel meer aandacht zouden kunnen hebben als Quakers en als gewone mensen voor de echt belangrijke kwesties in de wereld op het ogenblik, in plaats van voor ons bezit.

Ik nam deel aan de workshop van Jasmin Percy, die we jaren geleden opzochten in haar mooie huis op een berg in Slovenië. Het ging over onze relatie met dieren in een soort dierenmuseum. Ze vroeg iedereen iets uit te zoeken en er over te vertellen. Ik koos een basketbal met veren van een witte gans. Er hing een kaartje aan 'Sold out'. Nu zijn de witte tamme ganzen nog niet uitgestorven maar vele andere dieren die in het wild leven wel. Het bracht ook de gedachteassociatie bij mij van de enorme vrijheid die vogels hebben om naar de hemel te vliegen en alle aardse bezittingen los te laten.

De bonte avond een groot succes! Met veel plezier lieten we onze zorgen los in de 'zeven sprong'. Een mooie metafoor voor hoe we stap voor stap kunnen loslaten en steeds intenser plezier kunnen toelaten.

Wat Emily Provance over haar boek vertelde was inspirerend. Haar ervaringen in Palestina, brachten mij weer bij de vele keren dat Marlies en ik in de Westbank en Gaza cursussen konden geven. Nu: wat een pijn en wat een vreselijke moorden op de Palestijnen in Gaza. Tot nu toe zijn er naar schatting al tienduizenden kinderen gedood en gewond en dreigt er hongerdood. Heel ontspannend was de vroegvogelexcursie op zondag morgen voor het ontbijt. Het hoogtepunt was het nest van de pimpelmezen in een holle boomstam. De ouders vlogen af en aan. (zie de op één na laatste bladzijde).

In de week na de AV, deed ik online mee aan het actie uur van AFSC (Am. Quaker Hulporganisatie), met 220 deelnemers (blz 27 e.v.). Indrukwekkend hoe betrokken zij zijn! Ik ga meedoen met hun vastenactie op Wereldhongerdag 28 mei.

Ik wens je inspiratie om je religieuze ervaring in de praktijk toe te passen, waarbij het lezen van deze Vriendenkring een stimulans hoopt te zijn.

Sytse Tjallingii (redacteur)

In memoriam Dineke Lucas

Door Piet de Peuter

Dineke is geboren op 6 april 1949 en overleden op 14 maart 2025 aan de gevolgen van COPD. Alle kinderen en ik waren 2 dagen in het ziekenhuis bij haar voordat ze van ons wegging. Drie weken daarvoor was ze verhuisd naar een verpleegtehuis in Geertruidenberg. We hadden de indruk dat het daar beter voor haar was dan in Breda en ik woon op loopafstand.

Voor Dineke was het belangrijkste in haar leven toch het moederschap. Ze had altijd kinderen gewild en werd gezegend met vier dochters: Marleen, Josine, Kim-Anne en Petra-Kelly. Ze was de beste moeder van de wereld en ik zou geen andere moeder (en later oma) voor de (klein)kinderen gehad willen hebben. Ze was liefdevol en probeerde de kinderen zoveel mogelijk in hun eigen kracht te zetten. En dat is ook gelukt. Voor mij was en is ze de liefde van mijn leven. Wij hadden en hebben nog steeds veel verdriet en dat zal wellicht slijten, maar de wond zal nooit echt helemaal genezen.

Mijn eerste ontmoeting met haar was in augustus 1979, kort nadat ik me had aangemeld bij de Quakers. Dineke vertelde toen dat ze alle 4 delen van Het Koninkrijk van de Vrede van Jan de Hartog had gelezen. Dat had ik toen nog niet. Wij trouwden op 29 maart 1985 in een Wijdingssamenkomst van de Quakers. Ongeveer 10 Quakers waren daarbij ook aanwezig. Dineke werd zelf lid in 1996 en haar bezoekende Vrienden waren Pieter Ketner en Bram Burger. Ik heb altijd tegen haar gezegd dat ze een betere Quaker was dan ik misschien ooit zou kunnen worden.

Ontzettend veel kan ik over haar vertellen. Ze was opgeleid als verpleegkundige en heeft als zodanig gewerkt in verschillende ziekenhuizen en is hoofd geweest van een afdeling in een verpleeghuis. Later heeft ze nog de studie Maatschappelijk Werk gedaan aan de Sociale Academie in Breda. Ze heeft gewerkt in de crisisopvang en kinderopvang. Beide studies heeft ze feitelijk

cum laude afgerond, haar laagste cijfers waren altijd achten. Ook is ze actief geweest als vrijwilliger - langere of kortere tijd – bij Vluchtelingenwerk, taalcursussen, kinderboerderij, telefonische hulpdienst, vrouwenbeweging. Ze was heel creatief: haken en breien, kleding maken, gedichten schrijven, Franse conversatielessen. Ook hield ze erg van lezen.

Het afgelopen jaar ging het steeds minder o.a. diverse ziekenhuisopnamen vanwege longaanvallen. Ze voelde zich ook steeds meer alleen, ook al was ik dagelijks een groot deel van de dag bij haar. Elke middag als ik kwam zei ze: “Oh, wat ben ik blij dat je er bent” en dikwijls klampte ze in de avond of ochtend verzorgsters aan om even te blijven, om even gezelschap te houden. Maar er was maar een enkeling die dat deed.

Dineke was als die schitterende parel, als het helmgras dat buigt in stilte, zoals ze dat in haar mooiste gedicht in 1979 heeft opgeschreven. Het gedicht had geen titel,

Ik sluit af met dit gedicht van Dineke. (lees eerst de coupletten links onder elkaar, dan pas rechts onder elkaar)

*En zo ligt ze dan,
geborgten hoofd
op de gebogen armen,
gesloten als een oester
en kerft aan haar huid,
de pijn zacht voort.*

*De schittering van haar parel
onaangetast,
verhuld,
maar onmiskenbaar aanwezig*

*Toch is zij zoveel meer
dan dit lijdend weekdier.
goddelijker dan een godin
ontstijgt ze de getijden.
orkanen deren haar niet.*

*Elk moment kan 't gebeuren
Dat ze opstaat,
aanbiddelijk en sierlijk,
als gras,
krachtig,
ontembaar in haar schild.*

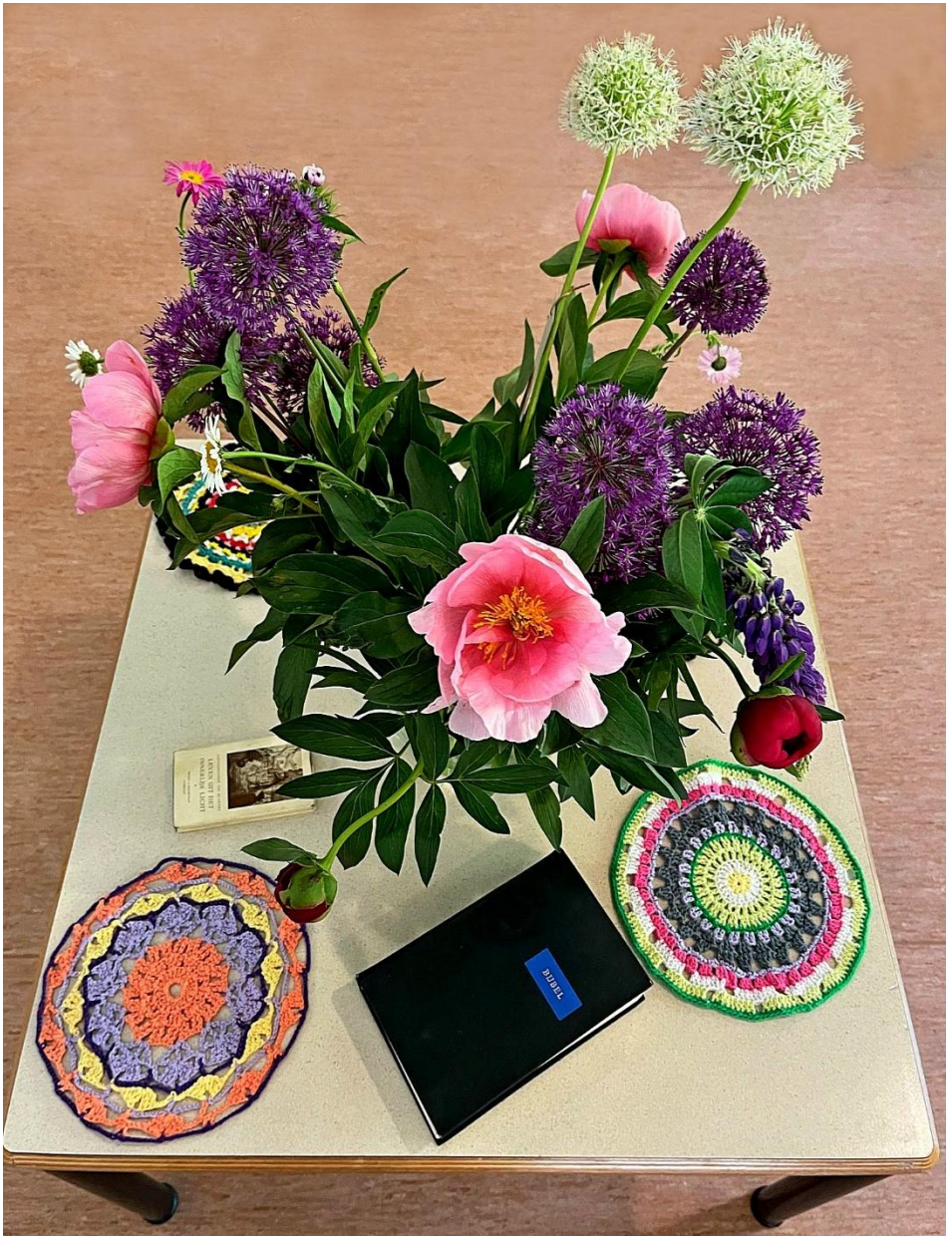
*Gelijk een zwerm meeuwen,
kan zij oprijzen
uit de branding,
't kort schurend geluid
als ze zich vrij maakt
wordt door slechts
een zandkorrel gehoord.*

*Horizonnen wachten haar op
'n herinnering wordt ze
Maar lichtjaren oud.
helmgras buigt,
in stilte.*

Bloemen van de Biobloemist

Rani Sari (Bennekomse meeting)

deze bloemen stonden in het midden tijdens de wijdingssamenkomst op de Algemene Vergadering

Zendbrief

van de Nederlandse Jaarvergadering van het Religieus Genootschap der Vrienden, Quakers, in Bennekom

Natuurvriendenhuis De Bosbeek, 16 – 18 mei 2025

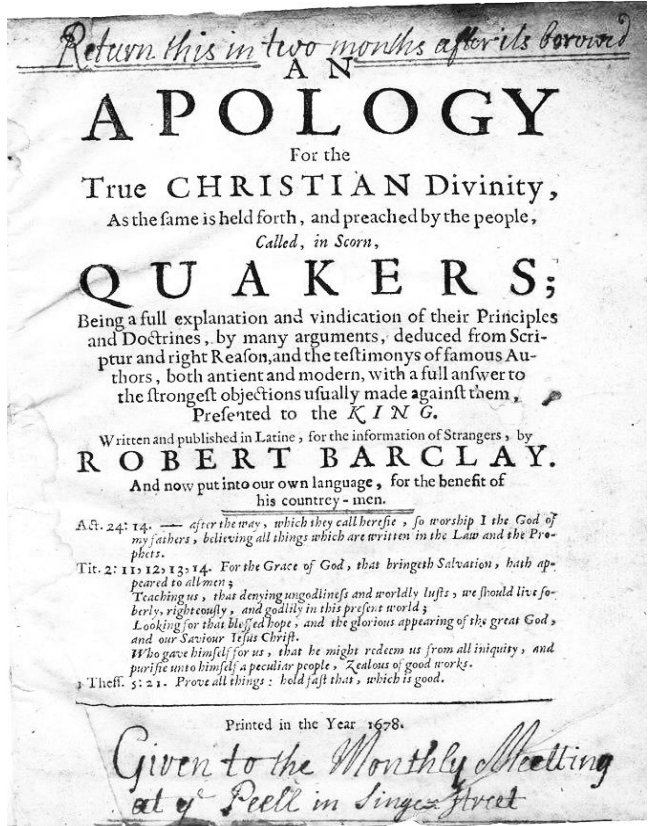
Lieve Vrienden,

Van 16 – 18 mei kwamen we bijeen in De Bosbeek in Bennekom. In verbondenheid met elkaar deelden we stilte, woorden en aanwezigheid. Er waren 55 tot 60 aanwezigen, waaronder 7 kinderen. We verwelkomden nieuwe Vrienden in onze Quakerkring, en stonden stil bij hen die we het afgelopen jaar moesten loslaten. Hun namen en wat ze voor ons betekend hebben dragen we met ons mee.

De vergadering werd geopend door de Schrijver met een citaat van Robert Barclay. Barclay vond dat men niet door de ratio gebracht wordt tot het aanvaarden van de Waarheid maar door het hart en het gevoel. En daarna schreef hij:

“En zodoende werd ik steeds inniger met hen verbonden en verenigd, en hongerde steeds meer naar een toenemen van deze kracht en dit Leven.”

Misschien kunnen we zijn woorden vandaag zo verstaan: Wanneer we elkaar werkelijk ontmoeten — in stilte, in kwetsbaarheid, in liefde — groeit er iets in ons dat sterker is dan meningsverschillen. Dan raakt ons hart verbonden met dat van de ander, en vinden we samen kracht, helderheid en waarheid. Op die manier kunnen we verdergaan en nieuw leven vinden.

Het thema van dit jaar was Licht en Luchtigheid. We vroegen ons af: hoe vinden we luchtigheid als er zwaarte om ons heen is? Hoe houden we het Licht vast — het Inwaartse Licht of Innerlijke Licht dat van God komt — wanneer er verdeeldheid is, of onzekerheid? Hoe blijven we luisteren met het hart, ook als het hoofd vol is van meningen?

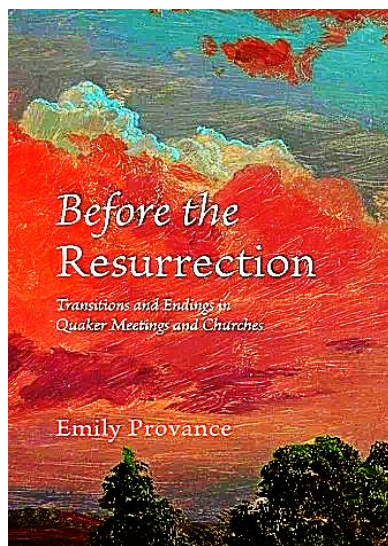
De eerste epiloog van Gerard van den Dool ging over een verhaal van Søren Kierkegaard, over een bosduif die geen directe nood kende, maar toch werd overspoeld door angst voor wat er zou kunnen komen. Niet de werkelijkheid leidde tot rampspoed van de duif, maar de vrees voor een mogelijke nood in de toekomst. Zo herinnert dit verhaal ons eraan hoe belangrijk het is om te leven in het nu, in vertrouwen en openheid.

Emily Provance inspireerde ons met haar boek *Before the Resurrection* (*Voor de wederopstanding*). Ze sprak onder andere over ouder wordende Quakergemeenschappen, over verandering en loslaten, maar ook over hoop en nieuwe groei. Wat zij beschrijft is niet ver weg van het verhaal van de bosduif: ook wij worden uitgenodigd om niet in angst te blijven hangen, maar om ruimte te maken voor het onbekende — en daarin het leven opnieuw te ontmoeten. We dienen ons te laten leiden door hoop en verbondenheid.

In die gezamenlijke geest spraken we ook over onze roeping tot vrede en gerechtigheid. We besloten als Nederlandse Quakers publiekelijk onze stem te laten horen over het geweld en het leed in Palestina.

Søren Kierkegaard

Met verdriet erkennen we de vernietiging en het lijden dat gaande is. In navolging van onze Getuigenis van Gelijkwaardigheid en Vrede, spreken wij ons uit tegen de genocide die plaatsvindt door Israël. Israël moet onmiddellijk stoppen met het uithongeren en doden van onschuldige mensen. Wij willen niet zwijgen waar compassie en rechtvaardigheid worden gevraagd.

Op zaterdag, de tweede vergaderdag, is vrijwel de gehele dag besteed aan een stevige vergadering over een eerder genomen besluit met betrekking tot de verkoop van onze twee Quakerhuizen. Geen licht onderwerp, dus niet al te luchtig. Aan het einde van de dag kwam de Jaarvergadering toch tot een besluit om verder te gaan met de verkoop van beide huizen. Enkele leden lieten in de minuut aantekenen dat ze afstand nemen van dit besluit maar het wel zullen respecteren.

Op zaterdagavond waren er ook drie interessegroepen die door diverse leden werden bezocht. Jasmine Piercy vertelde over de relatie tussen mensen met dieren, Martine Kuipers leidde de interessegroep Sacred Dance en Wils 't Hart verzorgde de interessegroep Concertina (creatief vrouwen). De luchtigheid kwam vooral tot uiting tijdens de bonte avond die op zaterdag plaatsvond. Verschillende mensen lieten hun creativiteit en talent zien.

De bonte avond werd heel toepasselijk afgesloten met de tweede epiloog door Marlies Tjallingii als clown.

De opbrengsten van de collecte en de verkooptafel zijn ter ondersteuning van de vluchtelingen in Calais, Frankrijk.

Laten we het Licht blijven zoeken, vooral in luchtigheid maar soms ook in ernst. In onze Quakergemeenschap, in ons dagelijks leven, en in de wereld waarin we geroepen zijn te getuigen van een andere weg die naar het leven leidt. Hiermee kunnen we de angst voor het onbekende daadwerkelijk overwinnen.

In Vriendschap en verbondenheid, Peter Spreij, schrijver van de Nederlandse Jaarvergadering

De rijke jongeman (Marcus 10)

Bron: <https://www.mijnwegnaarhetlicht.nl/lectuur/de-rijke-jongeman-marcus-10>

Jezus roept de “rijke jongeman” op om alles wat hij heeft te verkopen, het geld aan de armen te geven en Hem te volgen. Maar dat was te veel gevraagd voor deze jongeman. Hij had veel rijkdommen waar hij aan gehecht was. Wat zou jij doen als Jezus jou vroeg om alles op te geven voor Hem?

In de loop van de geschiedenis voelden sommige christenen zich persoonlijk aangesproken door Jezus' opdracht aan de rijke jongeman. In tegenstelling tot de rijke jongeling gaven zij wél alles weg wat ze hadden. Eén van hen is de heilige Antonius van Egypte (251-356). Nog geen zes maanden na de dood van zijn ouders, ging hij bij zichzelf te rade en dacht over allerlei dingen na: hoe mensen in het boek Handelingen hun bezit verkochten, met de opbrengst naar de apostelen gingen en die aan hun voeten legden (Hand. 4:34,35) ter verdeling onder de behoeftigen. Hoe groot het loon zou

zijn dat hun in de hemelen te wachten stond. Met dit soort gedachten ging hij de kerk binnen, waar toevallig net uit het evangelie gelezen werd. Hij hoorde dit: ‘Als je volmaakt goed wilt zijn, vooruit, verkoop dan al je bezit, geef het aan de armen en kom mij dan volgen. Je zult een schat in de hemelen hebben (Matth. 19:21). Antonius dacht dat die herinnering aan de heiligen hem door God was ingegeven en dat de lezing speciaal voor hem was bedoeld. Het terrein dat hij van zijn ouders had geërfd (ruim tachtig hectare vruchtbaar, heel goed land) gaf hij cadeau aan de mensen in het dorp, zodat ze hem en zijn zusje nergens meer voor zouden lastigvallen. De roerende goederen die ze bezaten verkocht hij allemaal, en de opbrengst, een behoorlijke som geld, verdeelde hij onder de armen. Slechts een klein bedrag behield hij omwille van (het levensonderhoud van) zijn zusje. Een andere keer ging hij de kerk binnen en hoorde in het evangelie de woorden van de Heer: ‘Maak je niet bezorgd over de dag van morgen’ (Matth. 6:34). Toen hield hij het niet langer uit maar ging naar buiten en gaf ook dat laatste bedrag weg aan de minder bedeelden.

De rijke die zijn bezit niet kon loslaten

Gedachten als vogels in een boom

Door Claudia Fox in Quaker Faith and Practice p. 50 van de Quakers in Nieuw-Zeeland

Spreeuwen in een boom. Foto: redactie

Wij allen, voortdurend, krijgen te maken met willekeurige gedachten die in ons hoofd opkomen.

Ze komen en gaan, net zoals elke boom de toevallige aankomst in zijn kruin van een wisselende verscheidenheid aan vogels kan ervaren. Ik zie mijn willekeurige gedachten graag als vogels, die komen en gaan, maar ze horen niet per se bij mij. Ik kan nu onbewogen blijven door hun aankomst en hun vertrek, terwijl ik ooit boog en zwaaide, zoals een jonge boom buigt en zwaait onder een gewicht.

De uitdaging van ontwikkeling is, zoals ik het zie, om te groeien totdat ik de willekeurige vogels van mijn gedachten niet langer hoeft weg te jagen; of te vangen; of me er überhaupt nog mee bezig te houden; hoe groot, hoe luid, lelijk, mooi, schitterend, licht, zwaar of lieflijk ze ook zingen.

Innerlijk Licht, op weg naar de AV

Door Marlies Tjallingii

Een week voor de Algemene Vergadering (AV) is het vol met Quaker activiteiten. Maandagavond van 10 tot 12 uur houden we dienst bij het Kerkasiel voor de Oezbeekse familie Babayants. We hebben een klein boekje gemaakt.

We denken dat vijf exemplaren wel genoeg is, maar we zijn uiteindelijk met zeven mensen. De melding op Facebook brengt nog iemand die we kennen van de DG-kerk in Zwolle, zij woont in Kampen en zij begeleidt ons zingen op de piano. Zeven deelnemers, terwijl ik dacht misschien zijn er twee of drie deelnemers.

Ook Herman van der Leeden die in Kampen woont, doet mee. Vrijwilligers die voor thee en koffie zorgen komen er ook bij zitten. We lezen een tekst over Quakers en zingen een paar liederen uit Taizé. We delen wat er opkomt en zijn steeds ook stil. Er is interesse voor wat Quakers zijn.

De gespreksgroep in Deventer op de dinsdagmiddag. We bespreken hoe we ons kunnen voorbereiden op de wijdingssamenkomst, naar aanleiding van 'De eerste deur' uit het Pendle Hill pamflet "De vier deuren naar de wijdingsamenkomst", van William Taber. Wat inspirerend om dit samen te bespreken en te delen hoe wij ons voorbereiden op de wijdingssamenkomst. Het geeft ons weer inspiratie om ons echt voor te bereiden op de Stilte en

Kerkasiel voor kinderen

In de 'Open Hof', Kampen
Maandag 12 mei 2025 22.00 – 24.00
Derde Quaker stiltdienst, Thema Dat van God in ieder mens

*Ring the bells that still can ring
Forget your perfect offering
There is a crack, a crack in everything
That's how the light gets in.*

Gebed voor de familie Babayants

Trouwe God,

bij U brengen wij het gezin Babayants:

*de kinderen Aram, Ariana, Amelia en Aleksa
en hun ouders Aleksandr en Karina.*

*Bij U brengen wij alle in Nederland
gewortelde asielkinderen en hun ouders.*

*Bij U brengen wij alle mensen
die zich met hart en ziel voor hen inzetten.*

Bij U brengen wij alle politici en beleidsmakers.

En wij bidden U:

*geef uitkomst, geef toekomst, geef hoop, geef liefde.
Amen.*

ook Stilte in ons dagelijkse leven een plek te geven, ook al is het maar even: een aandachtige ademhaling, enkele minuten stil zijn. Hoe gemakkelijk kunnen we dat vergeten, maar ook hoe gemakkelijk is het om het wel te doen.

Woensdag hebben we in Zwolle de Stil, Snap Hap bijeenkomst, met als onderwerp: dat van God in ieder mens. Geïnspireerd door het artikel van Jarnick in de Vriendenkring van mei. Vooral de citaten die Jarnick geeft van Desmond Tutu en uit het Johannes evangelie, Heb elkaar lief, dienen, is uitgangspunt van ons gesprek. Een kleine oecumenische groep bij elkaar. Onze tijd is beperkt want om

19.00 uur is de eerste wake in Zwolle voor vrede in de wereld. Iedere woensdag avond wordt dit gehouden in de komende tijd, een maand lang in dezelfde kerk, verzorgd door wisselende mensen. Na een maand neemt een andere kerk het stokje over.

Dan donderdagavond Quakers en ik, onze maandelijks gespreksgroep online. Ook hier is het onderwerp: het Innerlijk Licht, met de vragen:

- Welke uitspraken uit de Bijbel of van andere bronnen helpen je om in het Licht te blijven?
- En hoe laten we ons Licht schijnen in de wereld?

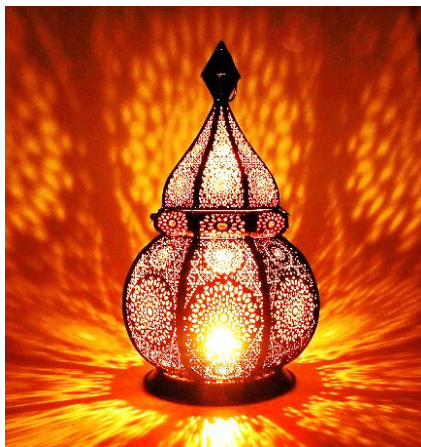
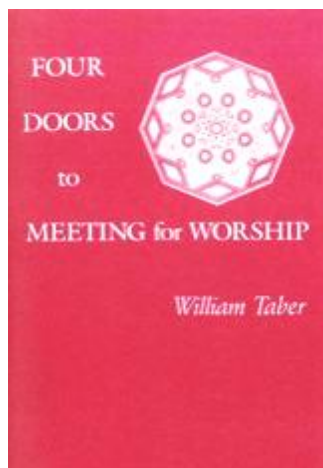
Een paar citaten uit het artikel van Martine in het mei nummer van de Vriendenkring helpen hierbij. Matheus 15 vers 4 “Zet je lamp op een standaard, zodat hij licht geeft voor ieder die in huis is.”

Hoe is het als er problemen zijn in ons Genootschap? De spanning die we ervaren rond de verkoop van onze huizen.

Kunnen we elkaar blijven liefhebben? Er waren problemen in de gemeente van Korinthe en Paulus geeft het advies om elkaar lief te hebben: 1 Korinthe 13. Maar ja hoe doe je dat? Als de frustratie en boosheid overheerst, dat lukt dan misschien nog niet zo goed of wel helemaal niet.

Er komt een liedtekst die helpt: Take down your lantern from the niche, and go out and love will be your lantern flame. (vertaald: Haal je lantaarn uit de nis en liefde zal de vlam van je lantaarn zijn).

Wat mooi dat Liefde en Licht hier synoniem zijn.

Algemene Vergadering

16,17 en 18 mei 2025 in Nivonhuis, Bennekom.

Door Jannie de Jong-Vlas

Waar zal ik over schrijven? Wat kies ik uit? Er gebeurt zoveel zo'n week-einde! Wat imponeerde mij het meest? Ik zal proberen een keuze te maken. Het begon al bij binnenkomst met het naamkaartje, door ons creatief lid Erik Dries om mijn nek gehangen. Aan de ene kant van het kaartje de ondergaande zon, aan de andere kant een speels kind. Heel typerend, want ik ben 85 jaar, dus hoe lang heb ik nog. Maar ik blijf toch ook veel van het kind van vroeger in mezelf ervaren.

Ik kreeg bij binnenkomst ook meteen een nieuwe ledenlijst. Ik weet niet wie daarvoor heeft gezorgd, maar ik waardeer het zeer.

Vervolgens vallen mij direct bij binnenkomst de groetbrieven op, ook zo'n mooie traditie van jaren her. Weet je ook nog iemand die een groetbrief moet krijgen? Onbeschreven kaarten genoeg om er zelf nog één bij te leggen. Dan de verkooptafel van Wils 't Hart, een door Wils van Miep Lieftinck overgenomen concern. De opbrengst voor de vluchtelingen in Calais.

Ook de opbrengst van de collecte na de wijdingssamenkomst op zondag is voor de vluchtelingen in Calais. Mensen zonder (genoeg) contant geld kunnen alsnog een bijdrage storten op de bankrekening van het Hulpfonds, speciaal voor dit project. Aan alles is gedacht in onze kleine organisatie, door een kleine groep mensen/leden/V(v)rienden.

De verkooptafel voor vluchtelingen in Calais

Wat ik ook zo bijzonder vind is dat er altijd een paar Vrienden op de Algemene Vergadering zijn met wie ik de Jonge Vriendengroep vormde, een kleine 65 jaar geleden: Pieter Ketner, Hylkia Nieuwerth, Peter van Leeuwen, later ook Kees Nieuwerth. Mirjam Salomé ken ik ook uit die tijd, maar zij was toen nog een kind dat met haar

ouders en jongere zusjes naar de Algemene Vergadering kwam. Dat was in Hydepark in Doorn. Ik zie het nog voor me, vader en moeder Salomé voorop en vier (?) kinderen er achteraan.

Wie had gedacht dat Mirjam later op de Algemene Vergaderingen nog eens zou zorgen voor ons “natje en droogje”?

Hennie Jansen wil ik ook even noemen om zijn speelsheid en creativiteit op de Bonte Avond. Hij had zich weer prachtig uitgedost. Ik hoorde iemand achteraf zeggen dat zo’n Bonte Avond traditie zou moeten worden, als tegenwicht tegen de vaak toch inspannende zakenvergaderingen. Inspannend, dat gold ook zeker voor deze Algemene Vergadering, want de gesprekken over “hoe” onze huizen te verkopen, verliepen niet gemakkelijk. Soms waren Vrienden tot tranen toe bewogen. Een hele “klus” ook voor onze schrijver en assistent schrijver, die samen gelukkig een goed “koppel” vormen.

Tot zover mijn persoonlijke ervaring met de Algemene Vergadering van mei 2025.

Hennie Jansen speels, creatief en organisator

Elder zijn en muziek

op de Algemene Vergadering 2025 – mijn terugblik

Door Vivian Barty

De AV 2025 was een belangrijke voor de Nederlandse Jaarvergadering. De zaken die we moesten behandelen zullen gevolgen hebben voor de toekomst van de Quakers in Nederland in de komende decennia en wij waren ook bezig met het beschermen en bewaren van onze onderlinge verbondenheid. Dat zorgde voor een intensieve en inspannende twee dagen.

Dat heb ik zelf ook intens ervaren wegens mijn rol als Elder. Ik ben al eerder als Elder actief geweest bij de Britse Jonge Vrienden toen ik daarbij betrokken was, dus heb ik ervaring in wat er nodig is in die rol. Je bent vooral bezig tijdens de stilte om te overwegen wat nodig is om de zaken in goede banen te leiden. In plaats van bezig te zijn met je eigen voorkeuren en ideeën over een bepaald onderwerp luister je gewoon naar wat er gezegd wordt en probeer je een beeld te krijgen bij wat de groep nodig heeft op dit moment.

Een paar keer tijdens de zakenvergaderingen vond ik het nodig om te spreken “als Elder”. Daarvoor moet je stevig in je schoenen staan. Gelukkig heb ik genoeg levenservaring (ook op 42-jarige leeftijd) dat dat geen probleem was. Ik hoop dat de bijdragen die ik heb kunnen leveren van nut waren voor de schrijvers en voor de vergadering als een geheel.

Het is ons gelukt om knopen door te hakken tijdens onze zakenvergaderingen en om een

tijdspad te maken voor het verkopen van onze twee huizen. Ik vond het fijn dat wij dit onderwerp volgend jaar achter ons zullen hebben. Wij hebben hier zo lang mee geworsteld dat het een opluchting zal zijn om weer over echte spirituele dingen met elkaar te hebben.

Naast de zware zaken die we moesten afhandelen was er ook tijd voor ontspanning, gelukkig. Bij de bonte avond op zaterdag was het heerlijk om te zien hoe Vrienden los konden gaan op de muziek die Hennie draaide en dat ze ook hebben genoten van de muziekinstrumenten die ik had meegenomen voor de kinderen. Er zit dat van God in ieder mens, maar er zit ook een verborgen kind in iedere volwassene!

Ouderen en Jongeren op de Algemene Jaarvergadering

Door Wils 't Hart

Weer terug bij de Bosbeek, ver weg van drukte en rumoer, de bossen in alle tinten groen, van heel veel vogelgeluiden en het arriveren van Vrienden. Altijd fijn al de bekende gezichten weer te zien, te begroeten en verder te praten alsof het gister was dat we elkaar zagen.

Al gauw werden we met onze neus gedrukt op de vragen die ons werden gesteld, de te nemen beslissingen, de geschillen die leefden onder ons.

vergaderen in stilte

Lange vergaderingen waren er nodig en diepe Stilte met spanning in de lucht, aarzelende en felle bijdragen, dan weer een Stilte.

De dierbare, mooie, oude huizen met hun steile trappen en de onbetaalbare herstelwerkzaamheden en de oververmoeide huizencommissies...

Voor mij werd het een JV van veel terugdenken.

Mijn gedachten gingen terug in de tijd naar eerdere bijeenkomsten. In de ongeveer vijftig jaar dat ik op de Jaarvergaderingen kom is er zoveel gebeurd. Eerst de keren dat ik er was met mijn nog jonge kinderen, terugkijkend lijkt het zo onbezorgd. Het buiten spelen, het zingen, lachen en het volksdansen.

Oudere en Jongere Vrienden

Ik dacht aan de groep oudere Vrienden die ons zijn voorgedaan, Rose, Miep, Tjeerd en zovele dierbare Vrienden, waarvan we veel geleerd hebben. En nu hoor ik zelf tot die groep van ouderen. Dat was te zien in de zaal, rollators en wandelstokken, makkelijke stoelen en kussentjes, maar heldere bijdragen en een enorme betrokkenheid.

De verkooptafel trekt veel belangstelling

Wat hebben we verwacht, gehoopt of gevreesd van deze bijeenkomst? We zijn eruit gekomen en moeten verder, nieuwe mogelijkheden tegemoet. Ik weet zeker dat het kan en dat het zal lukken met ons samen.

In de wereld de razende storm van oorlogen en onvermogen, in Den Haag de 100.000 die de Rode Lijn trokken en wij met ons kleine groepje, het valt niet met elkaar te rijmen.

Ook niet met een lange terugreis van moeizame treinstoringen, terug naar het noorden. Ik maakte van dichtbij een drama mee in Groningen, twee kindjes werden ontvoerd zijn door hun vader. Ze werden verdrongen teruggevonden. Het meisje was een kindje uit de klas van onze dochter Mariska. Ik kan dit niet op één of andere manier leggen naast het drama van Gaza.

jonger en ouder bij de AV (deel van de foto op de voorkant)

Laten we elkaar vasthouden en zoeken naar hulp in de Stilte.

Als ‘concern’ een argument wordt

Door Wim Nusselder

De Algemene Vergadering (AV) van 16 t/m 18 mei ging vooral over (de afronding van) het besluitvormingsproces over de verkoop van onze panden in Amsterdam en Den Haag. Voor mij speelde het begrip ‘concern’ een hoofdrol. Ik vertaal ‘concern’: als “persoonlijke opdracht van God”.

Ik vertegenwoordigde een groepje van 4 v&Vrienden dat zich wilde inzetten voor het niet verkopen en volledig in gebruik nemen van Stadhouderslaan 8 in Den Haag als Quakers voor eigen en ons sympathieke activiteiten. Voor mij was dat geen concern: niet iets dat ik als persoonlijke opdracht van God kan ervaren. Daarvoor had ik te zeer ervaren dat ik ook warm kan lopen voor tamelijk diverse andere opties die zich achtereenvolgens aandienen: intrekken bij de vrijzinnig protestantse Houtrustkerk; verkopen aan een partij zoals mijn werkgever die de begane grond vrijwel alleen doordeweeks tijdens kantooruren nodig heeft zodat we die de rest van de week zouden kunnen huren en blijven gebruiken; intrekken bij de Alevieten die binnen de islam wel eens het meest aan ons verwant zouden kunnen zijn; een ander pand kopen in een achterstandswijk om daar samen met anderen méér van maatschappelijke betekenis te zijn; ons vermogen besteden aan goede doelen in plaats van in ‘stenen’ te beleggen, dus permanent huren, bij voorkeur bij een sympathieke organisatie zoals Aandachtscentrum of Stad en Kerk (SteK), het Haagse protestantse dienstencentrum. Dat laatste gaat het dus waarschijnlijk worden, vooralsnog.

Tot tijdens de AV bevroeg ik de andere 3 leden van ons groepje (waarvan er maar 1 óók aanwezig was bij de AV, alleen op zaterdag) of ons plan voor hén wél een concern zou kunnen zijn. Of ze bereid waren om te laten toetsen, logischerwijs in de Haagse Maandvergadering, of het voor hen een goddelijke opdracht is. Dat ik daarop geen bevestigend antwoord kreeg kan wel eens de doorslag hebben gegeven dat we op zaterdag, inmiddels met 2 van de 4, de AV niet meekregen in het mogelijk maken van ons plan. Het pand gaat eerstdaags in de open verkoop, op Funda, en wij vieren kunnen of

Stadhouderslaan 8, Den Haag, op Funda

willen de marktprijs niet alleen financieren. Waarom zouden we ook? Als jaarvergadering zijn we rijk genoeg om presentie in een eigen pand in Den Haag mogelijk te blijven maken, zelfs naast andere bestedingen, als we ons daartoe Geleid zouden voelen. We hoorden dat het in Duitsland met het Quakerhuis in Bad Pyrmont wél zo gegaan is. Een kleine groep Quakers had zich daar zózeer ingezet voor het behoud van dat pand, dat de rest van de Duitse Jaarvergadering het gevoel en de gang delen dat ze deze groep hun gang moesten laten gaan met hun plannen voor dat pand.

‘Behoud is kennelijk geen concern’, was dus de facto een argument om de verkoop van het pand door te zetten.

We hadden tijdens de AV eigenlijk alleen tijd voor deze besluitvorming over onze panden (mogelijk zelfs te weinig). Toch waren we in gedachten ook bij de ‘rode lijn demonstratie’ in Den Haag op zondag: ook wij vinden het schandalig dat onze regering Israël blijft steunen ondanks het immorele geweld tegen de Palestijnen. Hoewel niet geagendeerd en niet voorbereid kwam er dus een voorstel om een verklaring op te stellen gericht op de regering met een oproep om te stoppen met die steun. We benoemden een schrijfgroep om die verklaring te formuleren en stelden die verklaring op zondag vast.

Ook daarin speelde het begrip ‘concern’ een belangrijke rol. Het voorstel werd gedaan met de mededeling dat het een ‘concern’ was van degene die het voorstel deed. De schrijver vroeg ons vervolgens of we dat ‘concern’ wilden ondersteunen. Ik kwam naar voren om te vertellen dat ik al een tijd rondliep met het idee om onze reactie op het Kairos document te actualiseren, die we vaststelden in onze AV van 2011, en dat ik ook de Haagse Gemeenschap van Kerken probeerde mee te krijgen in zo’n oproep richting regering. Ik werd dus lid van die schrijfgroep.

We gebruikten daarbij het begrip ‘concern’ zonder eerst te toetsen of we het voorstel herkenden en erkenden als goddelijke opdracht aan degene die het voorstel inbracht. We sprongen onmiddellijk naar de vraag of we dat niet getoetste, mogelijke concern ook gezamenlijk voelden en/of zouden willen ondersteunen en/of mee zouden willen dragen. Dat leidde achter de schermen tot enige spanning in de schrijfgroep over de vraag *wiens* concern het was. Dat werd gebruikt als argument om invloed uit te oefenen op de inhoud van

bord op de gevel van Stadhouderslaan 8

de verklaring ('het is *mijn* concern, dus ...'). We kwamen daar goed uit, maar het illustreerde voor mij het belang van zorgvuldig omgaan met die term.

Ons open stellen voor goddelijke leiding en goddelijke opdrachten is de kern van Quaker-zijn, al gebruiken we daar niet allemaal dezelfde woorden voor en ervaren we het vast ook niet allemaal hetzelfde. Laten we voorzichtig zijn met het claimen van het 'hebben van een concern' in Quaker-zin. Zeker zolang we het niet ter toetsing hebben voorgelegd aan een voldoende diverse en inclusieve geloofsgemeenschap. En laten we vooral geen energie verspillen aan projecten die niemand als concern ervaart en waarvoor we ons niet willen onderwerpen aan toetsing aan gezamenlijk ervaren Leiding. Vasthouden aan bezit is wat de Rijke Jongeling opbrak (Mattheüs 19:16 e.v.). Bezit is alleen heilzaam als we concerns ervaren waar we het voor in kunnen zetten, niet als onenigheid erover ons afhoudt van het ons open stellen voor concerns.

Stadhouderslaan 8, 2517 HW Den Haag

Bron: Funda.

Makelaar: De Vries Robbé B.V. Beoordeling 9,7 (door 21 beoordelingen)

Vraagprijs: € 1.085.000; 400 m² wonen, 181 m² perceel, 10 slaapkamers.

Zeer royaal, statig, 4-laags herenhuis uit 1902 met veel karakteristieke kenmerken zoals glas-in-lood, een erker, hoge plafonds, schuifseparaties met vaste kasten, een zwart marmeren schouwen etc. Het pand is op dit moment in gebruik als kantoor en stilteruimte door een kerkgenootschap en verkeert zowel intern als extern in een redelijke staat van onderhoud. Het pand beschikt over 15 kamers, een zonnig gelegen achtertuin op het Zuidwesten en vrij uitzicht richting de Alexander Gogelweg aan de voorzijde. Voor wie graag een woning naar eigen inzicht wil verbouwen is dit een uitgelezen kans; het heeft een solide basis en is goed ingedeeld en zeer ruim van opzet.

Heb alle mensen lief, handel dan daarnaar

Door Eoin Dubsky, HNV

Op zondag 18 mei nam ik deel aan de solidariteitsmars voor Palestina in Den Haag na een fijne wijdingssamenkomst in de Stadhouderslaan. Er was een nieuwe deelnemer aan de meeting, die in de buurt woont maar nog nooit eerder naar de bijeenkomst was geweest. Hij zei dat hij ook meeging naar de solidariteitsmars trek de rode lijn en dat het zijn allereerste protestmars was.

Vrienden van mij kwamen met vertraging uit andere steden kwamen. Ze vertelden dat de treinen zaten vol met demonstranten, allemaal gekleed in het rood voor de gelegenheid.

Nina en ik zagen toevallig een paar van haar collega's die bij Oxfam-Novib werken op het Malieveld. We waren met zoveel dat ik het na een tijdje opgaf om mijn oude Greenpeace-vrienden te zoeken. Ik sloot me gewoon willekeurig bij de mars aan, om te helpen een gigantische Palestijnse vlag te dragen toen de gelegenheid zich voordeed.

Het voelde hartverwarmend om samen met zoveel mensen tegelijk door de straten te lopen, te zingen en te skanderen. De organisatoren zeggen dat we met 100.000 waren, misschien wel meer. Ze hebben het echt fantastisch gedaan!

Hoewel het thema van de dag officieel "een rode lijn trekken" was, is dat

niet hoe ik me de dag herinner. Het was vooral een uiting van solidariteit. Ik zag spandoeken met teksten als "Vrij Palestina" en "Rechtvaardigheid Nu", en mensen van alle leeftijden en uit alle delen van het land kwamen samen. Mensen maakten ook spandoeken van Hind Rajab en andere kinderen die waren vermoord omdat ze Palestijnen waren.

Het was alsof gewone mensen allemaal begrepen wat de organisatoren van het protest misschien niet zouden durven zeggen: dat onze politici eerst hun vooroordelen tegen Palestijnen moeten afleren voordat van hen verwacht kan worden dat ze hen als volwaardig mens behandelen. En dat geldt inderdaad voor ons allemaal!

De Israëlische regering is al bijna twee jaar bezig het getto van Gaza te liquideren en staat kolonisten op de Westelijke Jordaanoever toe steeds gewelddadiger pogroms te plegen tegen de Palestijnen die daar wonen. In die tijd heeft het Internationaal Gerechtshof Israël herhaaldelijk opgedragen geen genocide te plegen, steeds maar weer rode lijnen.

We moeten alle mensen liefhebben en daarnaar handelen.

In zijn boek "No Bars to Manhood" uit 1970 schreef pater Dan Berrigan: "We hebben ons de naam van vredestichters aangemeten, maar we zijn over het algemeen niet bereid geweest een significante prijs te betalen. En omdat we vrede willen met een half hart en een half leven en wil, gaat de oorlog natuurlijk door, omdat oorlogvoering van nature totaal is – maar vredevoering, door onze eigen lafheid, is gedeeltelijk. Er is geen vrede omdat er geen vredestichters zijn. Er zijn geen vredestichters omdat het stichten van vrede minstens zo kostbaar is als het voeren van oorlog, minstens zo veeleisend, minstens zo verstorend, minstens zo vatbaar voor schande, gevangenisstraf en de dood."

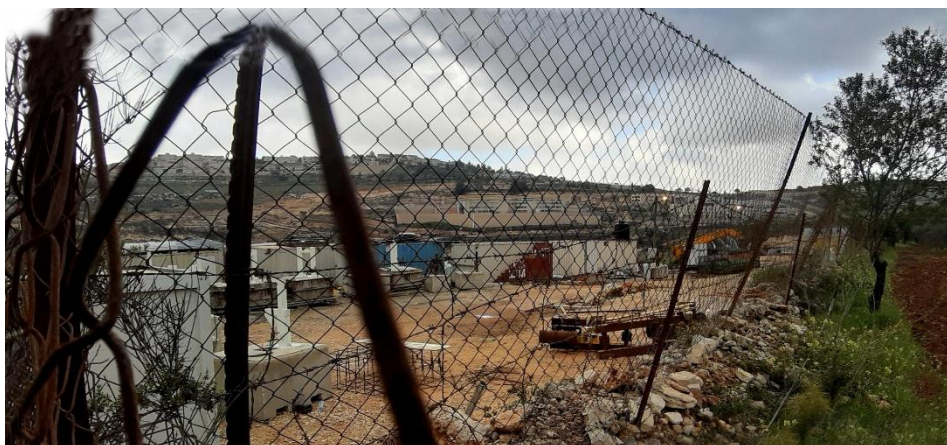
Tent of Nations

Door Roelof Klem lid van het Zwols Vredesplatform. Roelof en Wil verbleven een maand bij de Tent of Nations, bij Bethlehem op de Westbank, Palestina.

De toegang tot het terrein van de Tent of Nations wordt door de Israëlische militaire autoriteiten sterk bemoeilijkt, de oorspronkelijke toegang is gebarricadeerd en tot militaire zone verklaard, er is nu nog één andere weg, die driemaal zoveel tijd kost.

Uitzicht van af ons terrein op de Israëlische Kolonisten Nederzetting Neve Daniel

De activiteiten van de Israëlische Kolonisten rondom deze nederzetting breiden zich steeds verder uit. Recent is deze weg aangelegd, op een meter van het hek van de Tent of Nations. De afrastering komt ernstig in gevaar, zoals op de foto te zien is.

Dankzij de permanente aanwezigheid van buitenlandse vrijwilligers blijven de aanvallen van en incidenten met kolonisten beperkt, omdat men geen internationaal schandaal wil veroorzaken, wanneer "westerse" aanwezigen slachtoffer zouden worden.

AFSC: vasten voor Gaza

Door <https://afsc.org/action/pledge-fast-people-gaza>

De Israëlische regering laat Gaza verhongeren. Al meer dan twee maanden blokkeert de Israëlische regering – met volledige steun van de VS – illegaal bijna alle voedsel, water, medicijnen, humanitaire hulp en handelsgoederen de toegang tot Gaza, terwijl ze doorgaat met haar uitgebreide bombardementen op de Gazastrook.

De bevolking van Gaza kan niet overleven zonder eten.

Sinds maart van dit jaar heeft de Israëlische regering bijna al het voedsel, water, medicijnen, humanitaire hulp en commerciële benodigdheden de toegang tot Gaza onttrokken – terwijl ze doorgaat met het bombarderen van ziekenhuizen, opvangcentra en woonwijken – allemaal met volledige steun van de Verenigde Staten.

Lokaal geproduceerd voedsel wordt nog mondjesmaat uitgedeeld aan gewonden.

Israël laat Gaza verhongeren. Meer dan twee maanden geleden blokkeerde Israël – met volledige steun van de VS – illegaal bijna al het voedsel, water, medicijnen, humanitaire hulp en handelsgoederen de toegang tot Gaza, terwijl het doorging met zijn uitgebreide bombardementen op de Gazastrook. Palestijnen, waaronder zwangere vrouwen, kinderen, medisch kwetsbare mensen en ouderen, sterven aan ondervoeding en vermijdbare ziekten. Toch blijven de VS-wapens naar Israël sturen en politieke steun bieden, waardoor de aanhoudende genocide wordt aangewakkerd in plaats van gestopt. Als Quaker-organisatie verzet AFSC zich krachtig tegen geweld in al zijn vormen. Dat omvat de militarisering van humanitaire hulpverlening door de Israëlische regering en het gebruik van uithongering als oorlogswapen.

Woensdag 28 mei was het Wereldhongerdag. Een dag vasten van zonsopgang tot zonsondergang om solidair te zijn met de Palestijnen in Gaza. We moedigden aan om de belofte af te leggen om die dag niet te eten. hashtag #FastforGaza.

Van 26 tot en met 30 mei was een actieweek. Ook daarna kun je actie ondernemen voor Gaza en de Westbank. Doe mee aan de Actie voor Gaza

Als quakerorganisatie verzet AFSC zich krachtig tegen geweld in al zijn vormen. Dat omvat de militarisering van humanitaire hulpverlening door Israël en het gebruik van uithongering als oorlogswapen.

We eisen:

1. De onmiddellijke, volledige en onbeperkte hervatting van kritieke hulp aan Gaza, volgens humanitaire principes.
2. Een onmiddellijke, onvoorwaardelijke en permanente wapenstilstand en de volledige terugtrekking van het Israëlische leger uit Gaza.
3. Een einde aan de Amerikaanse en Europese wapenverkoop en militaire steun aan Israël.

We kunnen levens redden. Dit is een 100% te voorkomen crisis. Alle geleidingen van de Amerikaanse regering moeten luid en duidelijk eisen dat Israël levensreddende hulp naar Gaza toelaat. Ik verzoek je dringend om onmiddellijk actie te ondernemen om de hongersnood van miljoenen mensen over jaren te voorkomen. Laten we niet terugkijken naar deze tijd en wensen dat we meer hadden gedaan om het te stoppen.

Enkele kinderen die hongersnood krijgen toch nog wat eten door het AFSC.

- Stuur brieven naar jouw vertegenwoordigers. Vraag hen te eisen dat Israël de blokkade opheft en humanitaire toegang verleent tot levensreddende hulp voor Gaza.

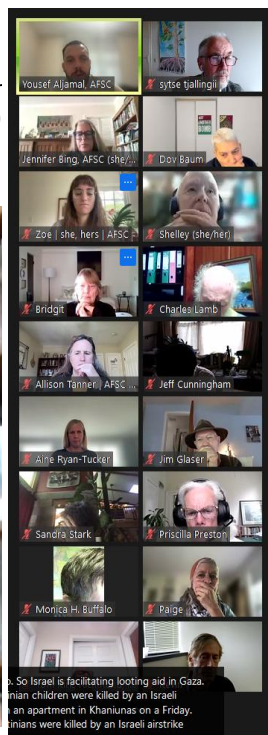
Het was Wereldhongerdag, we riepen iedereen op om samen te vasten uit solidariteit met de mensen in Gaza, die al meer dan twee maanden geen toegang tot voedsel hebben van de Israëlische regering. Om hiertegen te

protesteren, at ik (redacteur) niets en dronk ik niets anders dan water van zonsopgang tot zonsondergang. Ik hoop dat mijn kleine symbolische daad bijdraagt aan een einde aan deze vreselijke en te voorkomen catastrofe.

- Doe een gift via het Quaker Hulpfonds om ons AFSC-team in Gaza te helpen levensreddende hulp te bieden en onze belangenbehartiging te steunen.
- Doe mee aan ons wekelijkse Actie-uur om op de hoogte te blijven van het nieuws in Palestina en ontdek meer manieren om betrokken te raken en actie te ondernemen. Elke vrijdag om 18:00 uur Nederlandse tijd Actie-uur voor Palestina. Kom elke vrijdag samen met AFSC-medewerkers voor updates over de gebeurtenissen in Gaza. Onderneem vervolgens samen met ons actie wanneer we contact opnemen met het onze parlementariërs en oproepen tot een permanent staakt-het-vuren, een wapenembargo tegen Israël en humanitaire toegang voor Gaza. Onze gekozen functionarissen moeten van ons blijven horen! Dit is de link:

<https://afsc.org/events/action-hour-palestine>

Hiernaast enkele van de 220 deelnemers aan het online actie-uur van AFSC vrijdag 23 mei van 18.00 tot 19.00 (Ned. Tijd)

Jennifer Bing van AFSC bij het Actie uur op vrijdag 23 mei

Zaden van veerkracht in Gaza

Door Firas Ramlawi van het team van AFSC in Gaza (<https://afsc.org/>)

In samenwerking met lokale boeren hebben we honderden Palestijnen in Noord-Gaza van dringend noodzakelijk voedsel voorzien. 5 mei 2025
Ondanks de enorme uitdagingen is het team van AFSC in Gaza een partnerschap aangegaan met lokale boeren om verse producten te leveren aan ontheemde Palestijnen.

Ik schrijf je vanuit Gaza met een zeldzaam positief nieuws, te midden van de aanhoudende bombardementen en uithongering. Na een tijdelijke onderbreking van de werkzaamheden heeft ons team de hulpverlening aan ontheemde Palestijnen hervat.

Firas en twee andere teamleden van AFSC bij een lokale boer die o.a. tomatenteelt Foto: AFSC/Gaza

De afgelopen weken hebben we succesvol contact gelegd met lokale boeren in het zuiden van Gaza en hen steun en praktische hulp geboden. Dankzij deze samenwerking konden we verse groenten van deze boeren kopen tegen eerlijke prijzen en broodnodige voedselhulp leveren in Noord-Gaza. In totaal werden 300 voedselpakketten – met tomaten, uien, komkommers, aubergines, paprika's en courgettes – uitgedeeld om te voorzien in de

dringende behoeften van ontheemde gezinnen.

In de afgelopen anderhalf jaar heeft ons team voedsel, water, hygiënepakketten en andere essentiële hulp verstrekt aan honderdduizenden Palestijnen in Gaza. Vandaag de dag zijn onze inspanningen belangrijker dan ooit. Sinds 2 maart 2025 heeft de Israëlische blokkade alle levensreddende hulp de toegang tot Gaza ontzegd, waardoor mensen opnieuw aan de rand van de honger dood staan. Ons team werkt onvermoeibaar om lokaal te verkrijgen wat we kunnen, maar onze inspanningen alleen kunnen niet aan de enorme behoefte voldoen.

Een lid van het AFSC-team in Gaza deelt de schaars gekweekte groente en fruit uit aan gewonde man.

Het getuigt van de kracht en vastberadenheid van Palestijnse boeren dat ze erin geslaagd zijn om in deze crisis iets te verbouwen. Een groot deel van de landbouwgrond in Gaza is verwoest of onbereikbaar, waardoor veel boeren hun velden moeten verlaten. Degenen die overblijven, kampen met een ernstig tekort aan zaden, water, brandstof en landbouwmachines. De veerkracht van deze boeren weerspiegelt de onwrikbare geest van de Palestijnen in Gaza, die elkaar blijven steunen ondanks de overweldigende uitdagingen. De AFSC-nieuwsbrief verbindt activisme met de kwesties die ertoe doen. Sluit je vandaag nog aan.

Update Gaza, 23 mei

Door Yousef M. Aljamal AFSC tijdens het online Actie-uur

Wekelijkse samenvatting van de oorlog in Gaza t/m 22 mei, het gaat nog veel verder door dan deze bladzijde.

Vrijdag 16-mei:

- Een Palestijn werd afgelopen vrijdag gedood bij een luchtaanval op een tent bij het Alaqsa-ziekenhuis in Deir Al-Balah.
- 15 Palestijnen kwamen afgelopen vrijdagavond om bij luchtaanvallen in Gaza.

Op zaterdag 17 mei:

- Vier Palestijnen werden gedood door een Israëlische luchtaanval nabij een school in Gaza-Stad.
- Negen Palestijnen werden zaterdag gedood door een Israëlische luchtaanval op het huis van de familie Abu-Libda in Deir Al-Balah.
- Negen Palestijnen werden zaterdag gedood door een Israëlische luchtaanval op een voedselopslag in Deir Al-Balah.
- Vijf Palestijnen werden zaterdag gedood door een Israëlische luchtaanval op Al-Shujayia.
- Drie Palestijnen werden zaterdag gedood door een Israëlische luchtaanval achter het Alawda-ziekenhuis in Jabalyia.
- Drie Palestijnen werden zaterdag gedood door een Israëlische luchtaanval op een winkel in Deir Al-Balah.
- Acht Palestijnen werden zaterdag gedood door een Israëlische luchtaanval op de wijk Al-Mahata in Deir Al-Balah.
- Twee Palestijnen werden zaterdag gedood door een Israëlische luchtaanval op Khan Younis.
- Drie Palestijnen werden zaterdag gedood door een Israëlische luchtaanval op een gezinswoning in Jabalyia.
- Twee Palestijnen van de familie Baraka werden zaterdag gedood, één verdween onder het puin, door een Israëlische luchtaanval in Khan Younis.
- 40 Palestijnen werden zondag gedood door Israëlische luchtaanvallen op tenten in Khan Younis.

Op zondag 18 mei:

- Tien Palestijnen van de familie Barrawi werden zondag gedood door een Israëlische luchtaanval op Noord-Gaza.
- 10 Palestijnen werden zondag gedood door een Israëlische luchtaanval op het huis van de familie Miqat in Jabalyia.
- Het Al-Awda-ziekenhuis in Jabalyia raakte zwaar beschadigd door hevige Israëlische luchtaanvallen eromheen.
- Negen Palestijnen werden zondag gedood door een Israëlische luchtaanval op het huis van de familie Ayyash in Al-Zawayida.
- Vier Palestijnen werden zondag gedood door een Israëlische luchtaanval op het huis van de familie Abuseef in Deir al-Balah.
- 12 Palestijnen werden zondag gedood door een Israëlische luchtaanval op het huis van de familie Nasser in Jabalyia.
- 15 Palestijnen werden zondag gedood door een Israëlische luchtaanval op een huis in de wijk Al-Saftawi in Gaza-stad.
- 160 Palestijnen werden zondag gedood door Israëlische luchtaanvallen op de Gazastrook, onder wie vijf journalisten.
- Vijf Palestijnen werden zondag gedood door een Israëlische droneaanval nabij het Kemal Edwan-ziekenhuis in het noorden van Gaza.
- Twee Palestijnen werden zondag gedood door een Israëlische luchtaanval op de wijk Tal Al-Zatar in Noord-Gaza.
- Zeven Palestijnen werden zondag gedood door een Israëlische luchtaanval op een waterput die net was geopend in Al-Saftawi, Gaza-stad.
- Israëlische troepen gaven deze week evacuatiebevelen uit voor de hele stad Khan Younis en grote delen van Noord-Gaza.
- Drie Palestijnen werden zondag gedood door een Israëlische luchtaanval op een tent in Khan Younis.
- Medisch personeel en patiënten in het Indonesische ziekenhuis werden omsingeld door het Israëlische leger en er is geen communicatie met hen. Israëlische troepen schieten op iedereen die het ziekenhuis probeert in of uit te gaan.

YOUSEF ALJAMAL is Gaza-coördinator bij het Palestine Activism Program van AFSC (De Amerikaanse Quaker Hulp Organisatie). Aljamal is een Palestijnse vluchteling uit Gaza. Hij is gepromoveerd in Midden-Oostenstudies. Hij heeft bijgedragen aan een aantal boeken over Palestina, waaronder Gaza Writes Back en Light in Gaza.

PCTC steunt de lokale initiatieven.

Kinderen in het People Craft Center

PCTC (People Craft Training Center) werd in 1991 gesticht door Xavier Mariadoss in Tiruvanamalai, Zuid -India. Sindsdien richt de stichting zich op het helpen van meer dan 11.000 gehandicapten, zodat ze weer kunnen werken. Verder zijn er ruim 1500 studenten, die zich oriënteren op een mogelijke baan. Het centrum heeft inmiddels duizenden ondersteunende apparaten kunnen aanschaffen. Ook ondersteunen ze een 100-tal kinderen bij hun studie. Zo kunnen ze bijdragen aan de toekomst van deze streek. Twee voorbeelden:

1. Thenerasi, een studente van 17 jaar, die al vanaf haar 8ste jaar medicijnen moet slikken tegen zware diabetes, heeft met een groot doorzettingsvermogen haar middelbareschooldiploma gehaald en studeert nu wiskunde in Chennai. PCTC ondersteunt haar financieel en geeft haar raad bij het zoeken naar een baan, als ze haar studie heeft afgerond.

Thenerasi in het Koningin. Mary's College

2. Thiruthani, 32 jaar, is sinds 2 jaar voor 90% gehandicapt. De regering heeft hem een gemotoriseerd voertuig gegeven en een elektrische rolstoel, zodat hij zich weer zelfstandig kan verplaatsen. Daardoor kon hij een kleine papierhandel beginnen. Hij wil graag zijn winkeltje uitbreiden, zodat hij misschien financieel zelfstandig kan worden en zijn familie kan ondersteunen. De vader is overleden. Hij woont in een gratis door de overheid gegeven huis, met zijn moeder die hem altijd ondersteunt. PCTC ondersteunt hem financieel en geeft hem raad, zodat hij meer zelfvertrouwen heeft gekregen.

Thiruthani in zijn winkeltje buiten de school

De vader is overleden. Hij woont in een gratis door de overheid gegeven huis, met zijn moeder die hem altijd ondersteunt. PCTC ondersteunt hem financieel en geeft hem raad, zodat hij meer zelfvertrouwen heeft gekregen.

3. Shanthi, een vrouw van 47. Zij is begonnen als personeelslid van PCTC, voornamelijk voor de communicatie. Inmiddels is ze de sleutelpersoon voor ongeveer 70 hulpgroepen in haar regio. Shanthi helpt de vrouwen zelfstandig te worden, ook op economisch gebied. Ze is getrouwd en heeft 3 kinderen. Ze wil een betere toekomst voor haar kinderen en haar dorp. Ze heeft een winkel waar ze olie verkoopt. Zo stimuleert ze andere vrouwen ook een bedrijfje te beginnen, gebaseerd op handwerk en landbouw en zo ook om een gezond ecosysteem te scheppen. Ze werkt nog altijd nauw samen met PCTC, vooral om te leren hoe je ook gehandicapte vrouwen hierbij betreft. Natuurlijk steunt PCTC deze initiatieven financieel.

Als je PCTC wil steunen, stort dan je bijdrage op NL 94 TRIO 0338411364 t.n.v. Quaker Hulpfonds. Bijdragen vanaf €50 kun je speciaal bestemmen, ovv. PCTC.

Reactie op politie-inval

<https://www.quaker.org.uk/news-and-events/news/quakers-welcome-inter-faith-letter-after-police-raid-on-westminster-meeting-house>

Quakers verwelkomen de interreligieuze brief als reactie op de politie-inval in Westminster.

Quakers in Groot-Brittannië hebben veel steun ontvangen van andere geloven na de politie-inval in Westminster Quaker-kerk in maart.

Quakers in Groot-Brittannië hebben veel steun ontvangen van andere geloven

na de politie-inval in Westminster Quaker-kerk in maart.

De open brief aan premier Keir Starmer, ondertekend door 20 Britse geloofsorganisaties, uit ernstige zorgen over het incident.

De brief, gecoördineerd door Nicola Brady, algemeen secretaris van Churches Together in Britain and Ireland (CTBI), roept de regering op om de wetten te herzien die de politie toestaan een gebedshuis te betreden.

De vreedzame uitingen van morele overtuiging die deze wetten willen beperken, zijn voor velen van ons een onlosmakelijk onderdeel van ons geloof.
- CTBI interreligieuze brief

Zes mensen werden gearresteerd tijdens de inval. Ze waren bijeengekomen voor een vreedzame, inleidende bijeenkomst van de geweldloze groep Youth Demand. In de brief staat dat dit soort politieoptreden de rol van gebedshuizen, die dienen als toevluchtsoord, welkom en veilige plekken, bedreigt.

De inval werd mogelijk gemaakt door wetten die de afgelopen jaren zijn ingevoerd en die worden gebruikt om geweldloze protestbewegingen te onderdrukken, aldus de brief.

De ondertekenaars van de brief willen dat de wet een open, democratische samenleving ondersteunt in plaats van dat deze wordt gebruikt om discussies het zwijgen op te leggen.

Interreligies protest tegen politie-inval in meetinghuis van de Quakers in Engeland

Onlinedienst om te bidden

voor vrede en een einde aan oorlog: wekelijks op dinsdag

Peace
мир

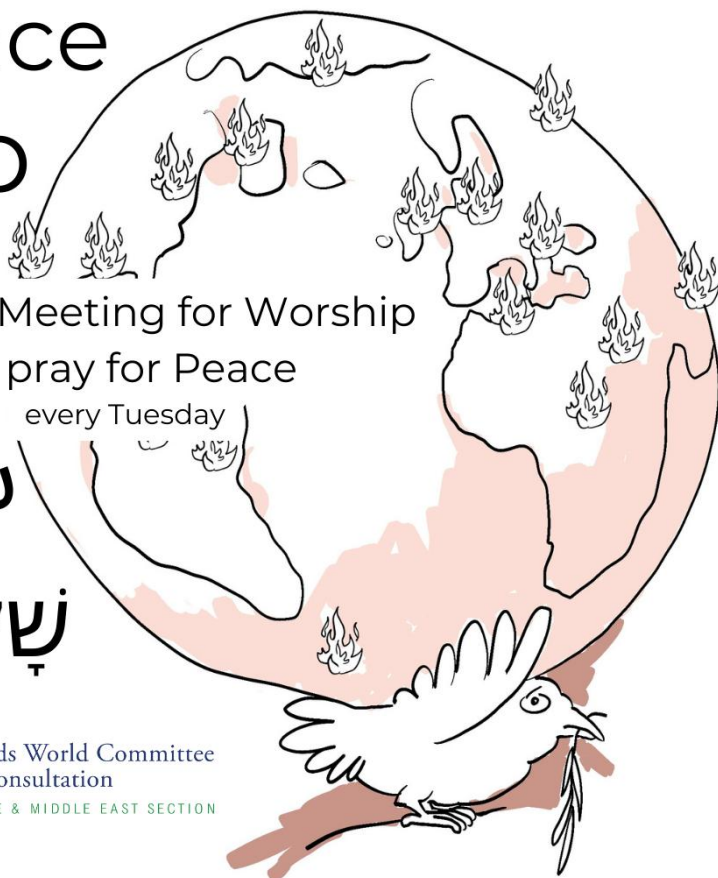
Weekly Meeting for Worship
to pray for Peace
every Tuesday

سلام

שלום

Friends World Committee
for Consultation
EUROPE & MIDDLE EAST SECTION

Friends World Committee for Consultation East and Middel European Section;

Doe mee met onze onlinedienst van 30 minuten om te bidden voor vrede en een einde aan oorlog, elke dinsdag op de volgende tijden:
13.30 uur Nederland, Groot-Brittannië, Ierland en Portugal

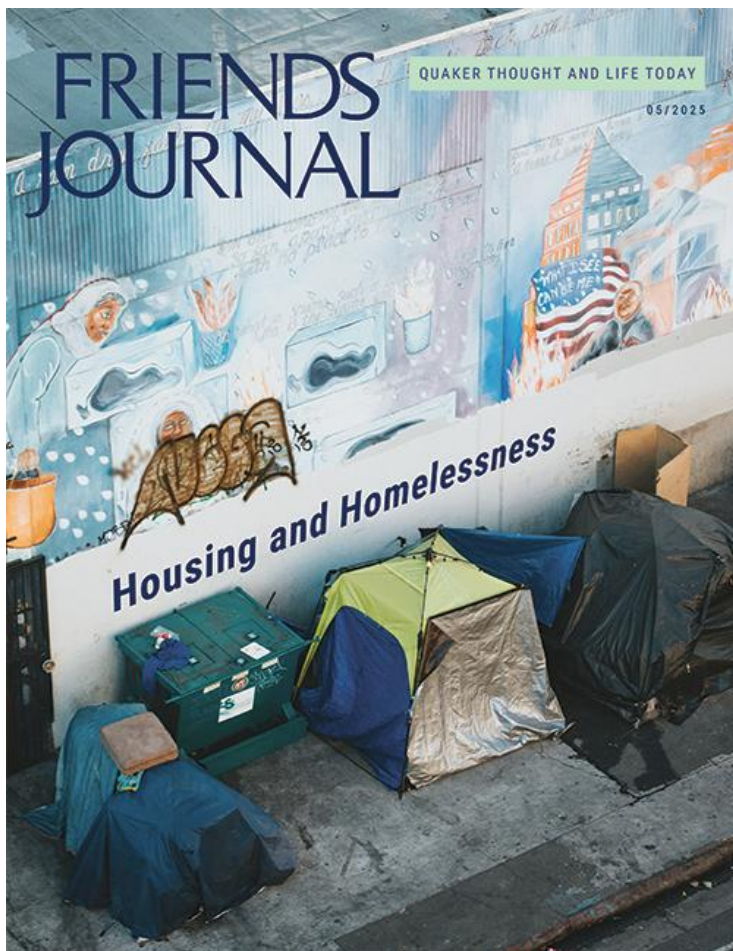
Over dak en thuislozen

Ik was een vreemdeling en jullie nodigden me uit

Door Greenleaf Weekly Outdoor Meeting

<https://www.friendsjournal.org/i-was-a-stranger-and-you-invited-me-in/>

Het experiment van een kleine bijeenkomst in radicale verwelkoming.

Vrienden, die altijd een missiegerichte instelling hadden gehad, werkten al jaren aan de lijst in Mattheüs 25:35-36 (NBV):

Want ik had honger en jullie gaven me te eten, ik had dorst en jullie gaven me te drinken, ik was een vreemdeling en jullie nodigden me uit, ik was naakt en jullie kleeadden me, ik was ziek en jullie zorgden voor me, ik zat gevangen en jullie kwamen bij me op bezoek.

“Hallo, ik ben je nieuwe buurman”

Door INLIA (Internationaal Netwerk van Lokale Initiatieven met Asielzoekers)

“Trring”, Noah doet zelf maar even het geluid van een bel na. Hij staat voor een denkbeeldige deur. Achter de deur: Achmed. In kleine groepjes oefenen ze deze ochtend les 18 uit het boek TaalCompleet: jezelf voorstellen. Dit clubje voert een korte dialoog. “Hallo, ik ben Noah, ik ben de nieuwe buurman.” “Dag Noah, ik ben Achmed. Wil je binnenkomen, wil jij koffie?” “Ja graag, heel lekker.”

Ze leren razendsnel, de cursisten van de INLIA Academie. De Academie opende in april. Locatie: de kerk van het Apostolisch Genootschap in Groningen-Zuid. 14 mensen uit de crisisopvang van INLIA in de stad Groningen volgen er de voor-inburgeringscursus. In die crisisopvang van INLIA zitten asielzoekers voor wie het COA geen plek heeft. Voornaamste doel van de voor-inburgeringscursus is dat ze sneller kunnen deelnemen aan de Nederlandse samenleving, zeker als ze straks een verblijfsvergunning krijgen. Het leerplezier en de motivatie spatten ervan af. Het

oefenen met de dialogen gaat steeds vlotter. Het groepje van 3 dat onder leiding van klasse-assistent Margreet bezig is, kletst al een behoorlijk eind weg. “Waar kom jij vandaan?” Mustafa probeert eens even iets nieuws en antwoordt verrassend: “Ik ben Nederlands.” “Oh”, reageert Noah gevat, “Maar je spreekt heel slecht Nederlands?” Hilariteit alom.

Verschillende niveaus

Even is er nog een lastig taalmoment als een cursist vraagt of de ander familie heeft hier. “Nee, wel een broer.” Het verschil tussen gezin en familie heeft duidelijk uitleg. Er komt vervolgens ook nog een moeilijk woord voorbij op de vraag of de cursist getrouwd is: “Ik ben vrijgezel.” “Weten we wat

dat woord betekent?”, vraagt Margreet. Ja hoor: “Hij is niet getrouwd.”

In twee andere ruimtes in het kerkgebouw oefenen groepjes met twee ervaren docenten: Helena en Peter. Zij zijn beiden bevoegd Nederlands als tweede taal te onderwijzen en

worden bijgestaan door in totaal vijf klassen-assistenten. Zodat er drie keer in de week les kan worden gegeven. Dan hou je het tempo er lekker in. Bovendien krijgen cursisten zo les op drie verschillende niveaus, passend bij hun ontwikkeling. Iedere deelnemer heeft een eigen lesboek gekregen, met potlood en een gummetje voor het huiswerk. Dat wordt trouw gemaakt, blijkt als klassikaal de vragen en antwoorden van het huiswerk worden doorgenomen.

De lessen duren tweeënehalf uur en daarna sluit het gezelschap de ochtend af met een gezamenlijke lunch. Ook de gastheren en/of -vrouwen van de kerk sluiten daarbij aan. Eerst was het zo dat zij de lunch bereidden en klaarzetten, maar al snel namen de cursisten initiatief om zelf iets te koken en ook de tafel te dekken. Vandaag heeft een van de vrouwelijke deelnemers een heerlijke soep bereid.

Natuurlijk wordt ook de lunch aangegrepen als leermoment. “Wat is de naam van dit?”, de vrouw houdt een lepel met soep omhoog en wijst op het groene bolletje. Een doperwt. Drie mensen herhalen het woord. Ook de woorden aardappel, paprika en bouillon worden geoefend. “Mag ik van jou het brood?” “Ja, zeker, alsjeblieft.”

De cursisten zijn ook al aangesloten bij de maandelijkse lunch die het Apostolisch Genootschap organiseert voor ouderen. Voor iedereen fijn, en zoals een van de cursisten zegt: “Je voelt dat je erbij hoort.” Het is een pilot, deze voor-inburgeringscursus, en die lijkt nu al geslaagd. “Dag”, roept een van de cursisten bij het afscheid, “Fijn je te ontmoeten.”

Die gaat het inburgeringsexamen wel halen.

Vrienden in het hele land

Lokale/regio Quaker bijeenkomsten:

Je bent van harte welkom!

Van leden wordt verwacht dat ze financieel bijdragen aan (zie bankrekeningen hieronder):

1. De landelijke (jaarvergadering) Quakers
2. De lokale/regiogroep (maandvergadering)
3. Abonnement op de Vriendenkring

Iedereen kan ook bijdragen aan het Quakerhulpfonds voor giften voor Quakerprojecten (al of niet vermelden welke)

Quaker Secretariaat: Religieus Genootschap der Vrienden (Quakers).

(Marlies Tjallingii) e-mail: secretariaat@quakers.nu. Website: quakers.nu

Penningmeester Nederlandse Jaarvergadering: Jethro Zevenbergen, penningmeester@quakers.nu. Bankrek. NL 65 TRIO 0212 3772 64 t.n.v. Quakers.

Quaker Bibliotheek: Vossiusstraat 20, 1071 AD Amsterdam, open op afspraak 'Bibliothecaris: Marianne Ijspeert, tel. 020-6125703 (06-12730475).

Quaker Literatuur: e-mail: literatuur@Quakers.nu. Bankrek.: NL 65 TRIO 0212 3772 64 t.n.v. Quakers, m.v.v. Quaker Literatuur.

Amsterdamse Maandvergadering: Schrijver: Marianne Ijspeert, W. de Zwijgerlaan 21-III, 1056 JD Amsterdam tel. 020-6125703, e-mail: mijquak.1@online.nl Bankrek.: NL 81 INGB 0004 9200 51 t.n.v. A'damse MV Quakers.

Driebergen groep: Quakers Villa Xaverius, Rijsenburgselaan 11, 3972 EG Driebergen-Rijsenburg, contact: Quakers@marieke.nl.

Haagse Maandvergadering: Schrijver: Erik Dries, e-mail: haagse vrienden@Quakers.nu, Haagse Maandvergadering, Stadhouderslaan 8, 2517 HW 's-Gravenhage. tel. 070- 3600621, Bankrek.: NL 54 TRIO 0320 1956 78. t.n.v. Haagse Vrienden, Quakers.

Midden- en Zuid-Nederlandse Maandvergadering: Schrijver: Els Ramaker, Prinses Marijkelaan 31, 4002 AT Tiel, tel. 0344 606818/0636361350, e-mail: els@ramaker.me, Bankrek.: NL 67 TRIO 0197 6518 52 t.n.v. MZNMV Quakers.

Deventer groep: Inlichtingen: Frieda Oudakker 0644794366, email: friedaoudakker@gmail.com.

Noord Oost Nederlandse Maandvergadering: Schrijver: Kees Nieuwerth; Hoofdstraat 26; 9514 BE Gasselternijveen; k.nieuwerth@wxs.nl. Bankrek.: NL 07 TRIO 0320 1956 51 t.n.v. Quakers NON MV.

Quaker Hulpfonds: Schrijver: Corien van Dorp. Bankrek: NL 94 TRIO 0338 4113 64. t.n.v. Quaker Hulpfonds, Quakers. Email: hulpfonds@quakers.nu.

Vrienden voor Brussel (VVQREA): Schrijver: Corien van Dorp, tel: 070-3867309. E-mail: vvqrea@gmail.com. Bankrek. NL 93 TRIO 0391 2219 65 - t.n.v.: Vrienden van de Quakerraad.

Vriendenkring: Per 1 jan. 2019 de abonnementsprijs van de Vriendenkring: €30,- voor Nederland en €75,- voor Buitenland (ook Europa). NL 65 TRIO 0212 3772 64 t.n.v. Quakers met vermelding van 'Abonnement Vriendenkring'. E-mail: vriendenkringredactie@gmail.com

Waar zijn Quakerbijeenkomsten?

Wijdingssamenkomsten in Nederland en België

‘Quakers en ik’ do 19 juni online 20.00-21.00.

Opgeven bij marlietjallingii@home.nl

Amsterdam	Iedere zondag 10.30	Vossiusstraat 20, Amsterdam, info: 020-6125703 email: mijquak.1@online.nl
Antwerpen	Geen vaste tijdstippen	Info: Jan Peeters, tel.: 0032.15.24 75 10 email: boekrijk@hotmail.com
Bennekom	MiZuNe 2e en 4e zondag vd maand, 10.30 neem contact op met Els Ramaker	Nieuw: Mooi Leven Huis Langhoven 4, 6721 SR Bennekom. els@ramaker.me . De 2e zondag: een gesprek vanuit de stilte en wijdingssamenkomst tot 11.30.
Brussel	Iedere zondag 11.00 https://quakers-belux.org	Quaker House, Square Ambiorix 50, 1000 Brussel, tel.: 00.32.2.230 49 35
Den Haag	Iedere zondag 10.30 Info: tel. 070-3600621	Stadhouderslaan 8, Den Haag. Kinderen zijn altijd welkom. Email: haagsevreunden@quakers.nu .
Driebergen	Iedere 1 ^e zondag v.d. maand 10.30.	Onze kinderen verheugen zich op gezelschap! Voor informatie: 0648255846 of per mail: Quakers@marielke.nl
Deventer	Iedere 3 ^e zondag vd mnd. Om 10.30 Gespreksavond: 1 ^e dinsdag vd maand 15.00.	Meester Geertshuis, Assenstraat 20, Meld je aan en info bij: friedaoudakker@gmail.com of tel. 0644794366,
Gent	2 ^e maandag 20.00 (alleen online) en 4e zondag 10.30. (life in Gent en online)	In Buurthuis Het Hoeveke Patijntjestr. 62. Gent. quakersgent@aol.com Zie: www.facebook.com/QuakersGent
Groningen	2 ^e en 4 ^e zondag 10.30 in De Poort, Moesstraat 20, 9717 JW Groningen,	Kinderen zijn welkom! Graag tevoren doorgeven aan: Kees Nieuwerth e-mail: k.nieuwerth@wxs.nl ; tel. 050-5712624
Zwolle	2 ^e wo van de maand (11 juni) 17.30-19.00.	Stil-Snap Hap, aanmelden bij marlietjallingii@home.nl . of 06-23869715
	Iedere Zondag Online Wijdingssamenkomst. Dit is link ernaartoe: https://us02web.zoom.us/j/89072800318?pwd=Y3pIbHZjdjR-sYkt6ajJlRDILUVk4QT09#success	

Natuurbeleving

De vroegvogelexcursie zondagmorgen van de Algemene Vergadering.
(Foto's van de redactie)

We ontdekten een pimpelmezenest in een holle boomstam. De beide ouders vlogen af en aan met rupsen en andere insecten in de snavel om de jongen te voeren.

Quaker Hulpwerk in Gaza

Serena, stafid van Am. Friends Service deelde voedsel uit aan een gewonde vrouw in Gaza, toen er nog voedsel was.

Een meisje uit Gaza schraapt nog wat een pan (foto AFSC)